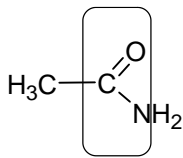
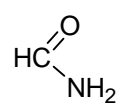
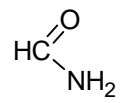
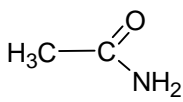
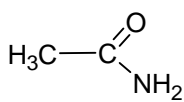
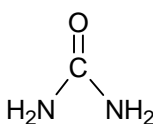

Amidok – középszint

<p>Az amidokban megtalálható funkciós csoport neve amidcsoport.</p>	
<p>Az alábbi funkciós csoport neve amidcsoport.</p> <div style="text-align: center;"> </div>	
<p>Az amidok elnevezésekor, amennyiben a nitrogénhez nem kapcsolódik alkilcsoport, akkor az amidok nevét úgy képezzük, hogy az alapvázat alkotó szénhidrogén neve mögé az -amid szót illesztjük.</p>	
<p>Az amidok elnevezésekor, amennyiben a nitrogénhez kapcsolódik alkilcsoport, akkor az amidok nevét úgy képezzük, hogy egy vagy két N betű mögé betűrendben felsoroljuk a nitrogénhez kapcsolódó alkilcsoportot, -csoportokat, majd az alapvázat alkotó szénhidrogén neve mögé az -amid szót illesztjük.</p>	
<p>Az alábbi vegyület triviális (köznapi) neve formamid.</p> <div style="text-align: center;"> </div>	
<p>A formamid szerkezeti képlete</p>	<div style="text-align: center;"> </div>
<p>Az alábbi triviális (köznapi) vegyület neve acetamid.</p> <div style="text-align: center;"> </div>	
<p>Az acetamid szerkezeti képlete</p>	<div style="text-align: center;"> </div>
<p>Az alábbi triviális (köznapi) vegyület neve karbamid.</p> <div style="text-align: center;"> </div>	

A karbamid szerkezeti képlete	$\begin{array}{c} \text{O} \\ \parallel \\ \text{H}_2\text{N}-\text{C}-\text{NH}_2 \end{array}$
Az amidokban található amidcsoport polaritás szempontjából erősen poláris .	
Azoknak az amidoknak, amelyek molekulájában a nitrogénhez nem, vagy csak egy alkilcsoport kapcsolódik (a formamid kivételével) a halmazállapota szilárd 25°C-on és standard nyomáson, mert molekuláik között erős hidrogénkötések alakulnak ki.	
Azoknak az amidoknak, amelyekben a nitrogénhez két alkilcsoport kapcsolódik és kisebb a molekulatömegük a halmazállapota folyadék 25°C-on és standard nyomáson, mert molekuláik között dipólus-dipólus kölcsönhatás alakul ki.	

Amidok – emelt szint

Az amidcsoportban a nitrogén nemkötő elektronpárja és a karbonilcsoport π-elektronjai delokalizálódnak .	
A kialakult delokalizáció miatt az amidcsoport és a hozzá közvetlenül kapcsolódó atomok téralkata sík .	
A kisebb molekulatömegű amidok vízben jól oldódnak, mert be tudnak épülni a vízmolekulák hidrogénkötés-rendszerébe .	
A nagyobb molekulatömegű amidok vízben rosszul oldódnak, mert nagy a molekuláik apoláris része .	
Az amidokban létrejövő hidrogénkötés erősségét tekintve erősebb , mint a karbonsavakban létrejövő hidrogénkötés.	megjegyzés: az amidok több molekulából asszociátumokat (molekulacsoportokat) alkotnak
Az amidcsoport sav-bázis szempontból nem bázikus , mert a nitrogénatom nemkötő elektronpárja delokalizálódott (így nem képes protont megkötni) .	

<p>Az amidok vizes oldatának kémhatása semleges.</p>	
<p>Az első és másodrendű amidok erélyes körülmények közt (pl. kálium hatására) protont képesek leadni, tehát gyenge savként viselkednek.</p>	<p>megjegyzés: a káliummal való reakció savi lépéssel induló redoxireakció, melyet hidrogéngáz fejlődése kísér</p>
<p>Az amidok erős savak és hő hatására a megfelelő karbonsavra és nitrogéntartalmú vegyületre bomlanak. A folyamat neve savas hidrolízis.</p>	<p>megjegyzés: a megfelelő nitrogéntartalmú vegyület az ammónia vagy amin valamilyen sója</p>
<p>Az N-metilmétánamid savas hidrolízise (egyenlet)</p>	$ \begin{array}{c} \text{O} \\ \parallel \\ \text{H}-\text{C} \\ \\ \text{N}-\text{H} \\ \\ \text{CH}_3 \end{array} + \text{H}_2\text{O} + \text{HCl} \rightleftharpoons \begin{array}{c} \text{O} \\ \parallel \\ \text{H}-\text{C} \\ \\ \text{OH} \end{array} + \begin{array}{c} \text{H} \\ \\ \text{H}-\text{N}^+-\text{H} \\ \\ \text{CH}_3 \end{array} + \text{Cl}^- $ <p style="text-align: right;">metil-ammónium- klorid</p>